

Nr 449

Av herr **Dahlén** och herr andre vice talmannen **Ivar Johansson**, om
tillsättande av en parlamentarisk försvarsutredning.

(Lika lydande med motion nr 649 i Andra kammaren)

Det har varit värdefullt, att en betydande enighet rått mellan de politiska partierna i vårt land, när det gäller försvarskostnadernas storlek. Därigenom har en stabil grundval lagts för en utbredd förståelse inom svenska folket för de i och för sig höga kostnader svenskt försvar medför. Även från utrikespolitisk synpunkt har det varit en tillgång med denna långtgående enighet.

Det blev inte möjligt att träffa en uppgörelse kring den nu gällande försvarsplanen. Redan då överläggningarna härom sprack uttalade vi önskvärdheten av att man för en kommande period gjorde ett nytt försök att nå enighet. Vi framförde detta krav vid fjolårets riksdag, men det bifölls inte av riksdagens majoritet. Försvarsministern har uttalat, att han avser att tillsätta en ny försvarsutredning, men att detta skulle ske först i höst. Åtskilliga skäl talar för att denna tidpunkt är alltför sen.

Det nuvarande försvarsbeslutet löper ut den 30 juni 1972. ÖB skall den 1 mars i år ange sina synpunkter på skilda angreppsfall, som vårt land kan utsättas för. Den 1 mars nästa år skall ÖB avge en första s. k. perspektivplan. Mot denna bakgrund är det alldeles uppenbart att om en försvarsutredning skall tillsättas med avsikt att söka skapa enighet kring försvarets utformning och de kostnader detta medför kan man inte vänta med att sätta i gång detta arbete i höst. All erfarenhet visar, att det alltid tar en viss tid innan en beredning av denna karaktär kan bli fullt effektiv.

Den många gånger besvärliga avvägningen mellan önskemål om försvarskraft och de begränsade ekonomiska resurserna måste det ta åtskillig tid att ta slutlig ställning till i en försvarsutredning. Vi förutsätter, att utgångspunkten fortfarande är att söka nå en allmän samling kring försvaret och dess kostnader. Mot denna bakgrund är det nödvändigt att en försvarsutredning tillsättes snarast möjligt, så att den får tillfälle att ägna tillräcklig tid och omsorg åt denna viktiga uppgift. Man bör också beräkna att sedan den publicerat sitt förslag bör det finnas rimlig tid till offentlig debatt. En sen tidpunkt för tillsättande av en försvarsutredning skulle därför innebära inskränkningar i såväl försvarsutredningens handlingsfrihet som begränsning av den allmänna debatten.

Med stöd av ovanstående vill vi föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om tillsättande av en parlamentarisk försvarsutredning i enlighet med vad ovan anförts.

Stockholm den 28 januari 1970

Olle Dahlén (fp)

Ivar Johansson (cp)

Nr 450

Av herrar **Helén** och **Bengtson**, *angående u-landshjälpen.*

(Lika lydande med motion nr 497 i Andra kammaren)

I förra årets motion från mittenpartierna angående det svenska biståndet till u-länderna (II: 511) framhöll vi, att u-landsbistånd i vanlig mening endast utgör en begränsad del av de ekonomiska relationerna mellan u- och i-länder, då aktuell statistik visade att experthjälp, biståndskrediter och gåvor enbart svarade för en femtedel av utvecklingsländernas kapitalinkomster. Den mest betydande delen var exportintäkter och främmande investeringar. Utvecklingen av alla dessa former av ekonomiskt samarbete mellan rika och fattiga länder under senare år hade visat sig innebära en relativ försvagning av u-ländernas position. Nettokapitalflödet till utvecklingsländerna (värdet av alla finansiella resurser, offentligt eller privat finansierade lån och gåvor med avdrag för amorteringar men inte för räntor) hade stagnerat eller minskat under 1960-talet. 1965 motsvarade dessa överföringar en mindre andel av de rika ländernas bruttonationalprodukt än 1961.

Av bl. a. den s.k. Pearsonrapporten som publicerades i slutet av förra året framgår att denna utveckling fortsatt. Medan överföringen av resurser från industriländerna till de nya staterna under sista hälften av 1950-talet ökade ganska snabbt upp till närmare en procent av de rika ländernas samlade nationalprodukt har biståndsfördelningen däremot stigit väsentligt långsammare än de rika ländernas ekonomiska tillväxt. Av inledningskapitlet till SIDA:s petita framgår t. ex. att resursflödet från DAC-länderna — vilka svarar för ca 95 % av resursflödet medan återstoden kommer från de kommunistiska staterna — ökade mellan 1967 och 1968 från 58 till 67 miljarder kronors värde. Detta motsvarar 0,77 % av DAC-ländernas bruttonationalprodukt, vilket innebär en procentuellt lägre andel än t. ex. år 1960.

På handelns område är situationen inte mycket ljusare från u-ländernas